

2024-04-22

1

Organ: Valnämnden

Plats och tid för sammanträde: Kommunhuset - Sammanträdesrum Jupiter, måndag den 29 april 2024, kl 08.00

Tid för justering: Administrativa enheten kl 10.00 onsdag den 8 maj 2024

Föredragande	Ärenden	Sida
	1 Dagordning	
	2 Val av justerare	
	3 Anmälan av jäv	
	4 Korrigering av felaktig avprickning i röstlängd och nekande att rösta i valet till Europaparlamentet 9 juni 2024	2 - 9
	5 Budgetavstämning perioden jan- mars valnämnden 2024	10 - 11
	6 Transport och överlämnande av röster till Länsstyrelsen västerbotten vid val till Europaparlamentet 2024	12
	7 Valnämndens preliminära rösträkning den 12 juni vid val till Europaparlamentet 2024	13 - 14
	8 Tider för ambulerande röstmottagning vid val till Europaparlamentet den 9 juni 2024	15 - 16
	9 Sammanträde för utvärdering av valet till Europaparlamentet 2024	17
	10 Nästa sammanträde	

MALÅ KOMMUN

Ingela Westerlund Svahn, Ordf

Korrigerings av felaktig avprickning i röstlängd och nekande att rösta i valet till Europaparlamentet 9 juni 2024

Bakgrund

På nationell nivå uppstår det vid varje val, situationer där röstmottagare tvingas neka vissa väljare att rösta till följd av att dessa redan finns markerade i röstlängden. Denna markering, kallad avprickning, visar att väljaren avlagt sin röst. Avprickningen är dock inte detsamma som noteringen om hur väljaren har identifierat sig. Felaktiga avprickningar kan uppstå om röstmottagare av misstag markerar att en väljare redan har röstat, vilket oftast beror på att en tidigare väljare har blivit felaktigt avprickad på fel rad. Det kan även hända att avprickningen är korrekt om väljaren faktiskt redan har röstat.

Med anledning av detta är det viktigt att det finns tydliga riktlinjer för hur en korrigerings ska ske alternativt regler för när någon ska nekats att rösta.

Bedömning

Bedömning om en korrigerings eller ett nekande ska göras bör baseras utifrån Valmyndighetens vägledande ställningstagande VAL-886 (bilaga 1) så att samtliga valnämnder i Sverige gör på samma sätt. Detta innebär att följande bör gälla för korrigerings och nekande av röstning:

Korrigerings

För att korrigerings en felaktig avprickning i röstlängden krävs det att det är tydligt bekräftat att avprickningen är felaktig och det måste vara klart vilken väljare som felaktigt avprickats. Om en sådan felaktighet upptäcks strax efter att den gjorts, och den berörda väljaren fortfarande befinner sig i vallokalen eller snabbt kan återvända, ska en korrigerings utföras. Om väljaren inte är tillgänglig på plats, ska ingen korrigerings genomföras.

När det är möjligt att korrigerings, ska ordföranden i vallokalen ansvara för detta. Om ordföranden inte är närvarande, ska första vice ordföranden eller andra vice ordföranden ta över ansvaret. Korrigerings följer denna procedur:

- Röstmottagaren ska be den felaktigt avprickade väljaren att återvända till vallokalen. En identitetskontroll måste genomföras när väljaren är fysiskt närvarande; detta kan inte göras på distans.
- De felaktiga noteringarna som gjorts på den felaktiga raden i röstlängden ska överföras till den korrekta raden. Markeringarna som hör till de valkuvert som väljaren lämnat ska också föras

över till den rätta raden. Vid den felaktiga avprickningen ska en notering om korrigerig göras. Om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert de har lämnat, ska den ursprungliga noteringen i röstlängden ändå vara avgörande. Valurnan får under inga omständigheter öppnas.

- Hela processen måste ske i väljarens närvaro.
- Den väljare som felaktigt blivit avprickad får rösta först när korrigeringen är gjord. Identiteten ska återigen kontrolleras.
- Alla åtgärder som vidtas ska dokumenteras utförligt i protokollet.
- Utöver när, var, hur och av vem så ska det även dokumenteras tydligt om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert som lämnats in eller om den har synpunkter på andra omständigheter vid händelsen.

Nekas att rösta

När en väljare nekats möjligheten att rösta på grund av att hen redan är avprickad i röstlängden, måste röstmottagarna följa en strikt procedur för att hantera situationen korrekt och rättvist. Denna process innefattar flera viktiga åtgärder:

- Dokumentation i protokollet:
Nekandet av röstning måste dokumenteras utförligt i vallokalens protokoll. Detta inkluderar att noggrant anteckna:
 - När och var nekandet skedde.
 - Varför väljaren nekades att rösta.
 - Hur situationen hanterades.
 - Vem som var ansvarig för beslutet.
- Detaljer om händelsen:
Det ska även dokumenteras hur situationen uppmärksammades och vad som antas ha lett till den felaktiga avprickningen. Om det framgår att avprickningen är felaktig men inte går att korrigera, ska det klargöras vilka försök till korrigerig som gjorts.
- Information till väljaren om överklagande:
Om väljaren efterfrågar information om hur man kan överklaga beslutet, ska denne informeras om processen för att göra detta. Det är viktigt att notera i protokollet att väljaren informerats om sina rättigheter och om hur hen kan gå vidare med ett eventuellt överklagande. Väljaren kan dock enbart överklaga själva valets utgång, inte det faktum att hen nekats rösta.

- Ytterligare observationer:
Om det är uppenbart att väljaren faktiskt redan har röstat, bör detta också noteras i protokollet för att ge en fullständig bild av händelseförloppet.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- *Valdistriktens ordförande samt första vice ordförande och andra vice ordförande om ordförande inte är närvarande, att korrigera felaktiga avprickningar i röstlängden samt att neka en väljare att rösta.*
- *Vid såväl en korrigering som när någon nekas att rösta ska Valmyndighetens vägledande ställningstagande VAL-886, som redogörs för i tjänsteutlåtandet, följas.*

Hanna Karlsson

Bilaga

- Valmyndighetens vägledande ställningstagande om felaktig avprickning i röstlängd och väljare som nekas att rösta (daterad 15 december 2023).

Beslutsexpediering

- Catrin Björk

Vägledande ställningstagande om felaktig avprickning i röstlängd och väljare som nekas att rösta

Valmyndigheten har det övergripande ansvaret för frågor om val. Myndighetens ställningstaganden, som ger vägledning till valadministrationen, innehåller en redogörelse för myndighetens uppfattning i rättsliga frågor.

Detta ställningstagande har uppdaterats och ersätter därmed tidigare ställningstagande från den 21 juni 2022.

Sammanfattning

Vid varje val förekommer att röstmottagare måste neka väljare att rösta för att röstmottagarna felaktigt markerat i röstlängden att väljaren redan röstat, det vill säga felaktig avprickning i röstlängd. Ofta beror detta på att en röstmottagare har prickat av en tidigare väljare på fel rad. Röstmottagarna kan i regel undvika felaktiga avprickningar i röstlängderna genom att röstmottagarna arbetar lugnt och metodiskt och använder de hjälpmedel som finns.

En avprickning kan också bero på att väljaren faktiskt redan har röstat. En väljare kan även vara delvis avprickad, det vill säga att väljaren kan ha röstat i exempelvis riksdagsvalet för att återkomma för att rösta i kommunvalet. Detta är tillåtet och röstmottagarna ska då låta väljaren rösta i kommunvalet.

Valnämnderna har historiskt hanterat felaktiga avprickningar på olika sätt. I de fall där en väljare prickats av felaktigt anser Valmyndigheten att det är av stor vikt för förtroendet för valsystemet att felaktiga avprickningar i möjligaste mån hanteras lika. De åtgärder som vidtas i vallokalen bör därför vara av sådan karaktär att de kan utföras i varje vallokal i varje kommun.

När en röstmottagare gör en avprickning i röstlängden är det inte att betrakta som ett beslut och avprickningen kan därför inte rättas med stöd av förvaltningslagen. Valmyndigheten anser i stället att den felaktiga avprickningen ska åtgärdas genom att röstmottagarna gör en skriftlig korrigerings i röstlängden.

Valmyndigheten anser att korrigerings av felaktiga avprickningar endast ska göras om den person som prickats av på fel rad i röstlängden fortfarande befinner sig i vallokalen. Om väljaren lämnat vallokalen bör röstmottagarna endast göra korrigerings i röstlängden i undantagsfall och under vissa särskilda förutsättningar.

Om röstmottagarna inte kan genomföra en korrigerig ska röstmottagarna inte ta emot rösten från den väljare som redan är avprickad. Väljaren har ingen möjlighet att överklaga den felaktiga avprickningen eller att röstmottagaren nekat att ta emot väljarens valkuvert. Om väljaren efterfrågar det ska röstmottagarna upplysa väljaren om att hen kan överklaga beslutet att fastställa utgången av valet hos Valprövningsnämnden.

Valmyndigheten anser att bedömningen av om en korrigerig eller ett nekande ska ske är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. För en praktisk hantering bör nämnden besluta att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Gällande rätt m.m.

Laghänvisningarna nedan avser vallagen (2005:837) om inget annat anges.

Vad gäller markering i röstlängden vid röstmottagningsställe framgår bl.a. följande. Innan valkuvert tas emot ska röstmottagarna kontrollera att väljarna enligt röstlängden inte redan har röstat (9 kap. 6 §). Om det inte finns några hinder mot att ta emot valkuvert, ska röstmottagarna, i väljarens eller budets närvaro, lägga kuverten i valurnan för de val valseدلarna gäller och markera detta i röstlängden. I röstlängden ska det anges hur väljarens eller budets identitet har kontrollerats (9 kap. 7 §).

De bestämmelser i vallagen som rör rättelse i röstlängd är inte tillämpliga i fråga om felaktiga avprickningar (5 kap. 6-7 §§).

Under röstmottagningen ska röstmottagarna i protokollet bl.a. anteckna om röstmottagarna har vägrat ta emot valkuvert eller ytterkuvert för budröst och anledningen till detta (9 § valförordningen (2005:874)).

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet som ska tillämpa förvaltningslagen. Förvaltningslagen (2017:900) gäller i princip bara vid handläggning av ärenden men reglerna om god förvaltning har en vidare tillämpning (1, 5–8 §§ förvaltningslagen).

Bedömning

När det gäller felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta används i valsammanhang tre begrepp som inte förekommer i aktuell lagstiftning. Eftersom begreppen skiljer sig från hur bestämmelserna är formulerade finns det ett värde i att här definiera dem tillsammans med processen där de tillämpas.

- *Avprickning* är det som i bestämmelserna heter markering i röstlängd, det vill säga markeringen som görs i kolumnen för respektive val när väljarens valkuvert läggs i urnan. Den notering som görs om hur väljaren identifierats är inte en del av avprickningen. Det är alltså markeringarna vid respektive val i röstlängden som avgör om väljaren ”har röstat” i det aktuella valet eller inte.

- *Nekas att rösta* är följden av det som i bestämmelserna definieras som att röstmottagaren inte ska ta emot valkuvert om väljaren redan har markerats i röstlängden och att valkuverten då inte heller får stoppas i valurnan. Dessa två omständigheter tillsammans ger följden att väljaren i praktiken nekas att rösta.
- *Rättelse* har tidigare den åtgärd kallats som vidtas när felaktiga markeringar korrigeras.

I vilka fall ska en felaktig markering i röstlängden korrigeras?

En självklar utgångspunkt är att inga felaktiga avprickningar ska ske. Valmyndigheten anser att felaktiga avprickningar i första hand ska avhjälpas genom proaktiva åtgärder i form av utbildning och hjälpmedel för att minska risken för fel.

I de fall felaktiga avprickningar sker är det av stor vikt för förtroendet för valsystemet att de felaktiga avprickningarna i möjligaste mån hanteras lika. De åtgärder som vidtas ska därför ha stöd i rättsordningen och endast vidtas om de kan antas leda till det avsedda resultatet.

Det måste gå att säkerställa att markeringen är felaktig. Om en väljare hävdar att hen inte har röstat får det tas som en stark indikation på att markeringen kan vara felaktig. Det bör dock inte räcka med en misstanke om att markeringen är felaktig. Någon ytterligare omständighet bör tala för att så är fallet, exempelvis att en röstmottagare minns vilken väljare som markerades på den aktuella raden. Det finns uppenbara fall där en korrigerings ska göras, exempelvis då en röstmottagare av misstag markerar på fel rad när väljaren finns kvar vid bordet. Om väljaren inte längre finns närvarande i lokalen blir frågan dock mer komplicerad.

I en vallokal där många väljare är kända av röstmottagarna kan röstmottagarna ha relativt god kontroll på vilka som redan varit och röstat. Vid en kontroll av de markeringar som gjorts i röstlängden kan röstmottagarna ofta få en god uppfattning av om det skett ett fel eller inte. I undantagsfall kan det då vara befogat att försöka nå den person som antas vara avprickad på fel rad. I en vallokal med större genomströmning och okända väljare är det dock svårare att ha en uppfattning om den väljare som redan är avprickad är det på grund av att hen redan röstat eller på grund av att en röstmottagare prickat av fel person.

Korrigerings bör alltså endast vara aktuellt i de fall där det är uppenbart vilken väljare som prickats av på fel rad. För att det ska anses uppenbart vilken väljare som har prickats av felaktigt ska väljaren antingen vara kvar i vallokalen eller vara känd av röstmottagare som med säkerhet vet att det är den väljaren som prickats av på fel rad.

I andra situationer än dessa blir osäkerheten för stor och tillämpningen för varierad och röstmottagarna ska då avstå från att hitta den felaktigt avprickade väljaren.

Kan en felaktig avprickning rättas enligt förvaltningslagen?

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet. Förvaltningslagens bestämmelser är därför tillämpliga om annat inte är reglerat i specialbestämmelse. Förvaltningslagens regler gäller i huvudsak vid handläggning av ärenden som också utmynnar i beslut.

Avprickningen i röstlängden har förvisso vissa verkningar för den enskilde väljaren men har enbart i syfte än att markera att väljaren utnyttjat sin rätt att rösta. Markeringen utgör därför ett faktiskt handlande och inte ett beslut. Förvaltningslagens bestämmelser om exempelvis rättelse av beslut ska därför inte tillämpas. Det hindrar dock inte att felmarkeringen ändå åtgärdas. Valmyndigheten anser att åtgärden bör benämnas korrigerering.

Är det ett beslut att neka en väljare att rösta?

I de fall där väljaren bedöms vara felaktigt avprickad och det inte är möjligt att korrigera felet ska väljaren nekas att rösta. I likhet med korrigeringen av en felaktig markering saknas uttrycklig reglering för åtgärden. Till skillnad från korrigeringen får dock nekandet långtgående konsekvenser för väljaren. Nekandet utgör en tydlig begränsning av väljarens fortsatta handlande och väljaren har ingen möjlighet att få rätten att rösta åter. Det finns ingen formell skyldighet att fatta ett beslut, nekandet är följden av att väljaren redan är avprickad. Ett nekande får dock till sin natur anses bära alla andra kännetecken hos ett beslut.

Listan över vilka beslut som får överklagas enligt vallagen är uttömmande och beslutet att neka en väljare att rösta är inte ett av de överklagbara besluten. Det enda överklagbara beslut som hanteringen vid röstmottagningen därför kan sägas mynna ut i är beslutet att fastställa utgången av valet. Beslutet att neka en väljare att rösta är därmed endast något som kan prövas som en avvikelse från föreskriven ordning eller möjligen otillbörligt verkande vid ett överklagande av utgången av valet. Av detta följer även att ett överklagande inte kan leda till att väljaren ges rätten att rösta åter.

Praktisk hantering

Vilka krav gäller för de åtgärder som ska vidtas vid en korrigerering?

När en korrigerering är möjlig ska korrigeringen ske enligt följande.

- En korrigerering ska ske i närvaro av väljaren som prickats av på fel rad (en annan väljares rad).
- Om väljaren lämnat bordet ska hen ombes att återkomma till bordet. Om väljaren är känd och har lämnat lokalen ska hen ombes att återkomma till lokalen. Kontroll av väljarens identitet måste ske i närvaro av väljaren och kan inte ske på distans.
- De noteringar som gjorts på fel rad ska noteras på rätt rad. Samma markeringar för de valkuvert som väljaren lämnat ska föras in på den rätta raden. En notering om korrigerering ska ske vid den felaktiga markeringen. Om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert hen har lämnat ska noteringen i röstlängden ändå vara avgörande. Valurnan ska inte öppnas.

- Den väljare som felaktigt blivit avprickad får genomföra sin röstning först när korrigeringen är gjord. Väljarens identitet ska åter kontrolleras.
- Alla åtgärder som vidtas i samband med korrigeringen ska dokumenteras utförligt i protokollet.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert som lämnats in eller om andra omständigheter vid händelsen.

Vilka krav gäller för de åtgärder som ska vidtas vid ett nekande att rösta?

Vid ett nekande att rösta ska följande åtgärder vidtas, som minst.

- Nekandet att rösta ska dokumenteras utförligt i protokollet.
- Väljaren ska tydligt informeras om orsakerna till att hen inte får rösta.
- Om väljaren efterfrågar möjligheten att överklaga ska hen informeras om vad som gäller för ett överklagande (att väljaren enbart kan klaga på valets utgång) och lämnas information om hur hen kan överklaga.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt hur situationen uppmärksammades och vad som antas ha skett. Om det är uppenbart att väljaren är felaktigt avprickad men att detta inte kan korrigeras ska det tydligt framgå vilka åtgärder som vidtagits för att försöka korrigera den felaktiga avprickningen. En notering ska också göras om hur väljaren informerats om möjligheten till överklagande. Det bör vidare noteras om det är uppenbart att väljaren faktiskt redan har röstat.

Vilka åtgärder bör valnämnden vidta inför och under valdagen?

Valnämnden bör inför ett val fatta ett principbeslut om hur röstmottagarna ska agera vid felaktiga avprickningar och när väljare nekas att rösta.

Valmyndigheten anser att bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska ske är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. För en praktisk hantering bör nämnden besluta att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Det är viktigt att den som har befogenhet att göra korrigeringar i röstlängd eller neka väljare att rösta får erforderlig utbildning i under vilka förutsättningar en korrigering eller ett nekande kan ske och hur åtgärderna ska utföras och dokumenteras.

Detta ställningstagande har beslutats av Valmyndighetens nämnd.

Budgetavstämning för perioden januari-mars – valnämnden 2024

Bakgrund

För perioden 1 januari 2024 till och med 31 mars 2024 ligger valnämnden väl inom ramen för sin budget för 2024, trots tidigare svårigheter med att uppskatta exakta kostnader baserade på faktiska utfall från tidigare val. Valnämndens budget för år 2024 var satt till 106 000 kr (exklusive statsbidrag) enligt uppgifter från kommunens ekonomichef.

För första kvartalet (januari till mars) var det budgeterat att 52 300 kr skulle användas för personalomkostnader. Utfallet för personalomkostnader under samma period blev dock betydligt lägre, 12 062 kr. Kostnaderna är fördelade på två konteringskoder.

Under perioden 1 jan 2024 till och med 31 mars 2024 uppgick de fasta månadsarvodena, som var budgeterade till 100 kr, till 1 335 kr för perioden. Sammanträdesarvoden för samma period var budgeterade till 700 kr men utfallet blev 4 380 kr.

Bedömning

Trots det positiva utfallet för första kvartalet är prognosen för valnämndens budget svår att bedöma, särskilt då den satta budgeten inte grundas på konkreta data från tidigare val. Det har blivit uppenbart att det kommer att vara en utmaning för valnämnden att hålla sig inom den angivna budgeten för årets val.

Att den lagda budgeten inte baserades på de faktiska kostnaderna som ett val innebär och inte heller på tidigare erfarenheter kan komma att påverka budgetutfallet. Till exempel översteg personalomkostnaderna under valet 2022 den budgeterade summan avsevärt. Vid det valet var personalomkostnaderna budgeterade till 6 000 kr, men det faktiska utfallet blev 177 983 kr. Denna betydande avvikelse borde ha föranlett en omvärdering av budgeten för framtida val då 6000 kr för personalomkostnader för ett val inte är rimligt. Detta trots att kommunen redan vid det valet gjort nedskärningar i antalet vallokaler samt röstningslokaler och även minimerat öppettiderna till lagens minimikrav. Det är avgörande att förstå att en kommun inte kan avstå från att hålla allmänna val eller avvika från lagstiftningen; oavsett budgetrestriktioner. Detta pekar sammantaget på att personalomkostnaderna för valet 2024 sannolikt kommer att ligga på liknande nivåer som föregående val.

Valnämnden har även detta val mottagit ett statsbidrag på 114 000 kr, vilket höjer den totala budgeten till 220 000 kr, men det finns en risk att budget ändå överskrids om personal- och sammanträdeskostnader ligger på samma nivå som för valet 2022.

Trots det positiva utfallet för första kvartalet är det viktigt att vara vaksam. En fortsatt noggrann övervakning och regelbunden budgetavstämning är nödvändig och en fortsatt försiktig och proaktiv hantering av budgeten rekommenderas. Det är även viktigt att framtida budgetprognoser baseras mer noggrant på tidigare faktiska kostnader för att förbättra budgetprecisionen och minska risken för oväntade kostnadsöverdrag. Det är därför av största vikt att valnämnden noggrant dokumenterar alla kostnader för valet.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- Informationen noteras.

Hanna Karlsson

Beslutsexpediering

- Anna Jonsson, ekonomichef
- Douglas Almquist, kommunchef

Transport och överlämnande av röster till länsstyrelsen Västerbotten vid val till Europaparlamentet 2024

Bakgrund

Röster från valet den 9 juni 2024 ska vara länsstyrelsen tillhanda måndagen den 10 juni och rösterna från den preliminära rösträkningen (den så kallade onsdagsräkningen) ska vara länsstyrelsen tillhanda onsdagen den 12 juni, enligt de tider som anvisas av länsstyrelsen.

Bedömning

Valnämnden har tidigare tagit beslut för huruvida transporten ska gå till och vilka krav som finns. Likaså finns det en antagen verksamhets-skyddsanalys och verksamhetsplan som ska följas. Därav rekommenderas att det är valnämnden som ansvarar för att utse två personer som utför transporten till Länsstyrelsen i Umeå under utsatta dagar. Likaså ska två personer sitta i beredskap under de två tillfällena. Även dessa två personer bör utses av valnämnden.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- Valnämnden ansvarar för att utse två personer, samt två ersättare, för transport till Länsstyrelsen i Umeå.

Hanna Karlsson

Beslutsexpediering

- Catrin Björk

Valnämndens preliminära rösträkning den 12 juni vid val till Europaparlamentet 2024

Bakgrund

Bestämmelser om valnämndens preliminära rösträkning återfinns i 12 kap. och 11 kap. 2 § vallagen.

Valnämnden sammanträder under hela granskningen och rösträkningen vilket innebär att nämnden ska närvara hela tiden. Sammanträdet ska hanteras på samma sätt som ett vanligt nämndsammanträde och förfarandet är reglerat i kommunallagen. Valnämndens preliminära rösträkning är offentlig vilket innebär att räkningen ska vara öppen för allmänheten. Det finns inga regler om att sammanträdet ska kungöras men det är bra om valnämnden informerar medborgarna om var och när rösträkningen ska ske. Detta kan exempelvis ske på samma sätt som kommunen annonserar kommunfullmäktiges sammanträden eller protokoll. Valnämndens ledamöter kan ha olika roller under dagen, men behöver framför allt finnas tillgängliga för att ge vägledning till övriga rösträknare vid bedömningsfrågor om röster.

Bedömning

Den preliminära rösträkningen är beroende av när posten levererar eventuella förtidsröster som inkommer. Valurnan får inte öppnas förens alla förtidsröster har mottagits. Skulle valurnan öppnas innan dessa röster har mottagits blir de ej ännu inkomna rösterna ogiltiga.

Av denna anledning är det svårt att bestämma en exakt tid för när den preliminära förtidsräkningen faktiskt kan påbörjas. Dock föreslås valnämnden att sammanträda kl. 10.00 sammanträdesrum Jupiter på kommunhuset, för den preliminära rösträkningen den 12 juni.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- Valnämndens preliminära rösträkning kommer att ske den 12 juni, klockan 10.00 i kommunhuset sammanträdesrum Jupiter på kommunhuset. Rösträkningen påbörjas när posten inkommit med eventuella röster.
- Den preliminära rösträkningen kungörs på kommunens digitala anslagstavla

Hanna Karlsson

MALÅ KOMMUN

Valnämnden

Hanna Karlsson, Kommunsekreterare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2024-04-16

2 (2)

14

Beslutsexpediering

- Catrin Björk

Tider för ambulerande röstmottagning vid val till Europaparlamentet den 9 juni 2024

Bakgrund

Väljare som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder inte själva kan ta sig till ett röstmottagningsställe får om de begär det lämna sina röster i bostaden eller på annan plats till särskilt förordnade röstmottagare, ambulerande röstmottagare. Vid röstmottagning med ambulerande röstmottagare gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om röstning och röstmottagning i 7 och 8 kap. och bestämmelserna om röstmottagning i röstningslokal i 10 kap. vallagen (7 kap. 3 a § vallagen (2005:837)).

Syftet med ambulerande röstmottagning är att ge alla väljare så likartade förutsättningar som möjligt att utnyttja sin rösträtt, samtidigt som en godtagbar nivå av valsäkerhet upprätthålls. Rösterna ska hämtas av två röstmottagare som valnämnderna har utsett. Röstmottagarna ska vidare bland annat ta emot väljarens röst på samma sätt som i en röstningslokal och är, på begäran av väljaren, även skyldiga att hjälpa väljaren att göra i ordning sin röst. Röstmottagarna har tystnadsplikt i enlighet med 40 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förfarandet liknar förtidsröstning med den huvudsakliga skillnaden att röstningen inte sker i en av kommunerna för ändamålet särskilt iordningställd och för allmänheten tillgänglig lokal utan i den lokal som väljaren befinner sig i (prop. 2013/14:124, s. 40).

Bedömning

Valnämnden behöver planera den ambulerande röstmottagningen under valperioden och ha god beredskap att boka röstmottagare, också under valhelgen och särskilt på valdagen. Under valperioden ska väljare kunna kontakta valnämnden för att boka röstmottagare. Valnämnden bör kunna ta emot bokningar vardagar dagtid och under valhelgen. Valnämnden har att, utifrån resurser och geografiska förutsättningar, fatta beslut om hur sent på valdagen en väljare kan få hjälp av en ambulerande röstmottagare. Nämnden bör fatta ett principbeslut som sedan får ligga till grund för bedömningar i de enskilda fallen. Röstmottagarna måste ha möjlighet att hinna tillbaka för att lämna rösten i röstningslokalen. Om en väljare begär hjälp sent på valdagen kan det därför vara för sent att få hjälp att rösta.

Öppettider och tillgänglighet inom perioden varierar stort för kommuner i landet. Valmyndigheten anser dock att väljare ska kunna kontakta valnämnden för att boka ambulerande röstmottagare alla vardagar dagtid under den lagstadgade perioden när valnämnden har sin förtidsröstning.

Utifrån detta föreslås att möjligheten att boka ambulerande röstmottagning finns samtliga vardagar under kontorstid för perioden 22 maj till och med 7 juni. Samt att det under valhelgen den 8–9 juni finns möjlighet till bokning av ambulerande röstmottagning lördag klockan 10–12 och valdagen (söndagen) den 9 juni mellan kl. 09 och 15.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- *Möjligheten att boka ambulerande röstmottagning finns samtliga vardagar under kontorstid för perioden 22 maj till och med 7 juni.*
- *Under valhelgen den 8–9 juni finns möjlighet till bokning av ambulerande röstmottagning lördag klockan 10–12 och valdagen (söndagen) den 9 juni mellan kl. 09 - 15.*

Hanna Karlsson

Beslutsexpediering

- Catrin Björk

Sammanträde för utvärdering av valet till Europaparlamentet den 9 juni 2024.

Bakgrund

I enlighet med valnämndens åtagande att säkerställa transparens och effektivitet i valprocessen, är det av stor vikt att regelbundet utvärdera och förbättra metoderna. Valnämnden ska granska vad som har fungerat väl och vad som kan förbättras samt diskutera och utvärdera de strategier som användes, röstningsförfarandet samt hantering av förtidsröster. En detaljerad granskning av den budget som allokerades och användes för valet bör även göras med syfte att identifiera avvikelser och områden för kostnadseffektivisering samt för att kunna föreslå en korrekt budget inför valet 2026.

Bedömning

Med anledning av denna bakgrund bör valnämnden sammanträda i augusti för att genomföra en grundlig utvärdering av valet till Europaparlamentet den 9 juni 2024.

FÖRSLAG TILL VALNÄMNDEN

- Valnämnden sammanträder i augusti för att utvärdera valet till Europaparlamentet den 9 juni 2024.

Hanna Karlsson

Beslutsexpediering

- Anna Jonsson, ekonomichef
- Catrin Björk